

Üniversite	:	İstanbul Kültür Üniversitesi
Enstitüsü	:	Fen Bilimleri
Dalı	:	Mimarlık
Programı	:	Mimarlık Tarihi ve Restorasyon
Tez Danışmanı	:	Yrd. Doç. Dr. Elif MIHÇIOĞLU BİLGİ
Tez Türü ve Tarihi	:	Yüksek Lisans – Ocak 2014

KISA ÖZET

TARSUS YENİ HAMAM RESTORASYON VE YENİDEN KULLANIM PROJESİ

Çağrı ÖZTÜRK

Kültürümüzde hamam binaları, dilden edebiyata ve gündelik hayata kadar önemli bir yer tutmuştur. Tüm Türk toplulukları temizliğe önem vermiş, gittikleri her yerde hamam binalarını inşa etmişlerdir. Bu sebeple, Anadolu'nun her köşesinde, yok olmaya yüz tutmuş hamam binalarının bulunması, bunların doğru tespiti, analizi, belgelenmesi, değerlendirilmesi ve korunabilmesi sorunlarını beraberinde getirmektedir.

Bu çalışma Tarsus'ta XVI. yüzyıl yapılarından olan Yeni Hamam'ı konu etmektedir. Çalışmanın amacını, yapının korunarak gelecek nesillere sağlıklı bir şekilde aktarılabilmesi için bugünkü durumunun incelenmesi, restorasyon imkanlarının tespiti ve uygun işlev araştırması oluşturmaktadır. Çalışma kapsamında Yeni Hamam'ın günümüzdeki durumu incelenmekte, tarihi araştırma ve karşılaştırmalı çalışmalar yardımıyla özgün durumu araştırılmaktadır. Elde edilen bilgilerin değerlendirilmesiyle, özgün durumunu koruyan bir restorasyon projesi ve uygun bir işlevin belirlendiği bir yeniden kullanım projesi önerilmektedir.

Yeni Hamam'ın restorasyon önerisi ve Kent Müzesi olarak işlev kazandırılmasını konu eden bu tez 5 bölümden oluşmaktadır.

Bölüm I' deki giriş bölümünde, çalışmanın amacı ve yöntemi anlatılmaktadır.

Bölüm II' de, hamam yapılarının tarihsel gelişimi anlatılmakta, hamam binalarının tasarımıyla ilgili genel bilgiler verilmekte. Türk Hamamının, kültürümüzdeki yeri ve mimari özellikleri anlatılmaktadır. Ayrıca karşılaştırmalı çalışma yapılarak bölgede bulunan 16. yüzyıla ait hamamların bazıları irdelenmektedir.

Bölüm III' de, yapının bulunduğu çevrenin tarihi ve sosyo-ekonomik gelişimi ile Yeni Hamam'ın konumu, tarihçesi ile Yeni Hamam'ın tasarım ve mimari elemanlarının özellikleri detaylı bir biçimde incelenmekte, değişim ve bozulmalar tespit edilerek günümüzdeki durumu değerlendirilmektedir.

Bölüm IV' de, Yeni Hamam'a ilişkin, mevcut durum, özgün izler, karşılaştırmalı çalışmalar ve yapının eski durumunu gösterir belgeler ışığında restitüsyon önerilerine yer verilmektedir.

Bölüm V' de, Yeni Hamam'ın mevcut durumu ve restitüsyon önerileri doğrultusunda yapıya yapılması gereken müdahalelere ilişkin restorasyon projesi ile yeniden kullanıma ilişkin olası sorunlar ve Yeni Hamam'ın potansiyel durumu irdelenerek Kent Müzesi olarak yeniden kullanımına yer verilmektedir.

Bölüm VI'da ise, tez sonucu ortaya konarak tartışılmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Tarsus, Yeni Hamam, Restorasyon, Yeniden Kullanım.

University : İstanbul Kültür University
Institute : Institute of Sciences
Department : Architecture
Programme : History of Architecture and Restoration
Supervisor : Assist.Prof.Dr. Elif MIHÇIOĞLU BİLGİ
Degree Awarded and Date : MA – January 2014

ABSTRACT

RESTORATION AND REUSE PROJECT FOR YENİ HAMAM IN TARSUS

Çağrı ÖZTÜRK

Hamams (bathhouses) are used to have an important place in Turkish culture, with reflections changing from language and culture to daily life. Turkish communities have given importance to hygiene and built many hamams in the lands they settled. Due to the fact that in almost every part of Anatolia hamams can be found that face extinction bring along the problematics of identification, analysis, documentation, assessment and protection of those buildings.

This study focuses on Yeni Hamam, which is one of the 16th century buildings in Tarsus. The purpose of the study is to analyze the present condition of the building, to assess the restoration possibilities, and to set forth an appropriate function research in order to preserve the building for future generations. In the scope of this study, the present condition of Yeni Hamam is analyzed, and its original condition is tracked down by means of comparative study and historical analysis. By evaluating the obtained results, a restoration project that retains the original condition and a reuse project that determines an appropriate function are proposed.

This thesis, which develops a restoration proposal for Yeni Hamam and its utilization as a city museum, is comprises of five sections:

In Section I, which is the introduction part, the purpose and the methods of this research are explained.

In Section II, historical development of hamams are defined and background information about the design of hamam buildings is provided. Besides, the place of hamam in Turkish culture and its architectural features are described. Furthermore, some hamams, built in the 16th century in the region are scrutinized by using comparative analysis.

In Section III, historical, social and economic development of the environment where Yeni Hamam is built, as well as the location and history of Yeni Hamam are described. Yeni Hamam's current situation is analyzed through the investigation and analysis of it's design and architectural elements, changes and corruptions in detail.

In Section IV, restitution plans are developed in the light of the current situation of the building, taking the original traces, comparative studies and historical documents of Yeni Hamam into consideration.

In Section V, a restoration project depend on both the original condition and the restitution proposals, possibilities for the reuse of Yeni Hamam as a city museum are proposed, discussing the potential problems related to reuse.

In Section VI, the results of the thesis are briefly forwarded and discussed.

Keywords: Tarsus, Yeni Hamam, Restoration, Reuse.